

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою Вовчицької
гімназії
Зарічненської селищної ради
Вараського району
Рівненської області
Протокол
від 31.08.2023 № 01

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Вовчицької
гімназії
Зарічненської селищної ради
Вараського району
Рівненської області
Галина МЕЛЬНИКОВИЧ
наказ від 31.08.2023 № 105-о



**Освітня програма
Вовчицької гімназії
Зарічненської селищної ради
Вараського району
Рівненської області**

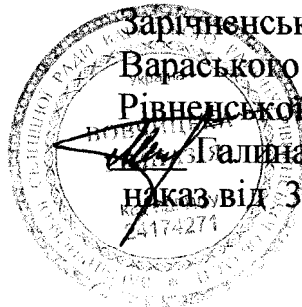
**с. Вовчиці
2023**

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою Вовчицької
гімназії
Зарічненської селищної ради
Вараського району
Рівненської області
Протокол
від 31.08.2023 № 01

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Вовчицької
гімназії
Зарічненської селищної ради
Вараського району
Рівненської області
Галина МЕЛЬНИКОВИЧ
наказ від 31.08.2023 № 105-о



**Освітня програма
Вовчицької гімназії
Зарічненської селищної ради
Вараського району
Рівненської області
I ступеня (1-4 класи)**

с. Вовчиці
2023

**Освітня програма
Вовчицької гімназії
Зарічненської селищної ради Вараського району
Рівненської області
I ступеня (1-4 класи)**

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму загальної середньої освіти I ступеня Вовчицької гімназії розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (1-4 класи), за типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (1-2 класи, 3-4 класи), розробленою під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженої наказом МОН від 12.08.2022 № 743-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України».

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма початкової освіти Вовчицької гімназії окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного

комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальної програми, відповідно до кожної змістової лінії;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів закладів загальної середньої освіти складає 805 годин/навчальний рік, для учнів 2-х класів закладів загальної середньої освіти складає 875 годин/навчальний рік, для учнів 3-х класів закладів загальної середньої освіти складає 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти I ступеня.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти через структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні. Вони охоплюють інваріантний складник, сформований на державному рівні, який є спільним для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативний складник.

У освітній програмі I ступеня передбачено варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання. Навчальний план містить інваріантний складник, сформований на державному рівні, обов'язковий для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативний, в якій передбачено додаткові години на проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

На основі типового навчального плану Вовчицька гімназія складає на кожен навчальний рік робочий навчальний план з конкретизацією варіативного складника, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

Учні, які здобувають освіту за індивідуальною формою навчання (педагогічний патронаж) (проживають у селах і селищах (якщо кількість здобувачів освіти у класі становить менше ніж 5 осіб), здобувають початкову освіту в закладі загальної середньої освіти за індивідуальними робочими навчальними планами.

Учні з ООП, які навчаються в інклюзивних класах, здобувають освіту за індивідуальними навчальними планами з урахуванням корекційно-розвиткових занять.

Освітню програму Вовчицької гімназії Зарічненської селищної ради Вараського району Рівненської області для I ступеня укладено за сімома основними освітніми галузями.

Освітні галузі 1-4 класи НУШ:

Мовно-літературна (українська мова і літературне читання, англійська мова)

Математична (математика)

Громадянська та історична, природнича, соціальна та здоров'язбережувальна («Я досліджую світ»)

Мистецька (мистецтво або музичне мистецтво і образотворче мистецтво)

Технологічна(дизайн і технології)

Інформатична (інформатика з 2 класу)

Фізкультурна (фізична культура)

Мовно-літературна освітня галузь(українська мова, англійська мова) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти»;

2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання»;

3-4 класи – навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання».

Математична галузь(математика) ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань **початкового курсу математики** здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні

фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано **орієнтовний перелік** додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язберезувальна, природнича освітні галузі («Я досліджую світ») можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузєва; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма «Я досліджую світ» ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«Людина»(пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

«Людина серед людей»(стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«Людина і природа»(пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Інформатична освітня галузь (інформатика) починає реалізуватися з 2-го класу та ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Технологічна освітня галузь (дизайн і технології) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної

компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Мистецька освітня галузь (мистецтво) ставить за мету всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь реалізується через інтегровані предмети вивчення за окремими видами мистецтва: «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», де відбудеться реалізація упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізкультурна освітня галузь (фізична культура) ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими **змістовими лініями**: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

Навчальний час, передбачений на варіативний складник може бути використаний на предмети інваріантного складника, на проведення індивідуальних консультацій та групових занять. Варіативний складник навчального плану закладу освіти визначається закладом загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Варіативний складник навчального плану використовується на:

- проведення індивідуальних консультацій та групових занять у 2-4 класах;
- збільшення кількості годин у 1 класі на вивчення інваріантного складника (навчання грамоти).

Освітня програма може мати корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами. Для дітей з особливими потребами тривалість здобуття початкової освіти може бути подовжена.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Освітня програма має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

- 1) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та однією з іноземних мов;
- 2) математична;
- 3) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- 4) інноваційність;
- 5) екологічна;
- 6) інформаційно-комунікаційна;
- 7) здатність до навчання впродовж життя;
- 8) громадянські та соціальні компетентності;
- 9) культурна;
- 10) підприємливість та фінансова грамотність.

Освітня програма (1-4 класи) має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати

припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективною співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень; та наскрізних умінь: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Основні форми організації освітнього процесу у 1-4 класах.

У 1-4 класах очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 -х класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, 3-4 - х класах – вербальному за вибором закладу на підставі рішення педради.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

У початковій школі може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-му класі – 35 хвилин, у 2- 4 х класах – 40 хвилин.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту») з урахуванням досягнень попереднього етапу розвитку здобувачів освіти. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма початкової освіти Вовчицької гімназії передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти Вовчицької гімназії забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі, формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, а саме:

- здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, висловлювати і захищати власні погляди;
- досліджувати ситуації і виокремлювати проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів;
- усвідомлювати різноманітність природи, взаємозв'язків її об'єктів та явищ, пояснювати роль природничих наук і техніки в житті людини;
- готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, здатності до соціальної комунікації й активності;

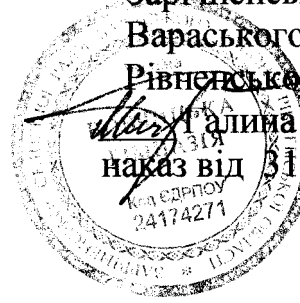
- усвідомлювати почуття власної гідності, діяльності з урахуванням власних прав і свобод, поваги до прав і гідності інших осіб, протидію дискримінації та нерівному ставленню до особистості;
- володіти навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності, готовності до здорового способу життя.

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою Вовчицької
гімназії
Зарічненської селищної ради
Вараського району
Рівненської області
Протокол
від 31.08.2023 № 01

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Вовчицької
гімназії
Зарічненської селищної ради
Вараського району
Рівненської області
Аліма МЕЛЬНИКОВИЧ
наказ від 31.08.2023 № 105-о



**Освітня програма
Вовчицької гімназії
Зарічненської селищної ради
Вараського району
Рівненської області
II ступеня (5-9 класи)**

**с. Вовчиці
2023**

**Освітня програма
Вовчицької гімназії
Зарічненської селищної ради Вараського району Рівненської області
II ступеня (5-9 класи)**

Освітня програма Вовчицької гімназії (базова середня освіта) розроблена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, розробленої на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (7-9 класи) та постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 972 від 30.08.2022) (5-6 класи).

Освітня програма Вовчицької гімназії базової середньої освіти (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (7-9 класи) та Державним стандартом базової середньої освіти (5-6 класи) (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які на тепер подані в рамках навчальних планів (таблиці 1-2);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, затверджених наказами МОН України від 07.06.2017 № 804 та від 03.08.2022 № 698 перелік яких наведено в таблиці; пропонується зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік:

- для 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік,
- для 6-х класів – 1190 годин/навчальний рік,
- для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,
- для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,
- для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані Вовчицької гімназії (далі – навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається Вовчицькою гімназією самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладу освіти.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- збільшення кількості годин у 5-6 класах на вивчення інваріантного складника (математика (1 год.), інформатика (0,5 год.), іноземна мова (0,5 год.));
- запровадження факультативу «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція», що розширює обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування;
- індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

З метою виконання вимог Державних стандартів навчальні плани Вовчицької гімназії містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів цієї освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура», «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» закладом освіти сформовано самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами і доповненнями, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 7 серпня 2013 року № 538, від 26 лютого 2020 року № 143) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Таблиця 1

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання</p>

		властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як</p>

	технологіях	універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)

8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і

організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями (5-6 класи):

- Мовно-літературна
- Математична
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Технологічна
- Інформатична
- Мистецька
- Фізична культура

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями (7-9 класи):

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Передбачені результати базової середньої освіти

Освітня програма Вовчицької гімназії базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державними стандартами.

Реалізація освітньої програми Вовчицької гімназії базової середньої освіти забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, як-от: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, математичної грамотності й обізнаності у галузі природничих наук, техніки і технологій, готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, уміння вчитися впродовж життя, здатності до соціальної комунікації й активності, життя в громадянському суспільстві, володіння навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності та готовності до здорового способу життя та інших компетентностей передбачених стандартом освіти.

На реалізацію мети діяльності Вовчицької гімназії при складанні навчального плану використано таблиці до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, які у повному обсязі включають інваріантну частину, сформовану на державному рівні, та варіативну частину, у якій передбачені предмети та курси за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття відповідно освітніх потреб учнів.

Класи	№ наказу	№ таблиці до наказу, назва
5-6	від 19.02.2021 № 235 Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти	Додаток 3 Типовий навчальний план для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою
7-9	від 20.04.2018 № 405 Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня	Таблиця 1 Навчальний план закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання

Мова навчання – українська

Інваріантна складова навчальних планів в 7-9 класах забезпечує реалізацію змісту шкільної освіти на рівні Державного стандарту базової загальної середньої освіти; в 5-6 класах - на рівні Державного стандарту базової середньої освіти.

Згідно з рішенням педагогічної ради від 31.08.2023 (протокол № 01) та з метою формування громадянської позиції підлітків до проблеми торгівлі людьми, забезпечення формування морально-етичних засад відповідальної поведінки у 8 класі введено факультативний курс «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція».

Предмети інваріантної та варіативної складових, що не мають повної кількості годин вивчатимуться протягом 2023-2024 навчального року.

Структура навчального року. Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» 2023/2024 навчальний рік починається 1 вересня святом – Днем знань.

Навчальні заняття організуються за семестровою системою: I семестр - з 01 вересня до 22 грудня 2023 року, II семестр – із 09 січня до 31 травня 2024 року.

Протягом навчального року для учнів проводяться канікули, орієнтовно: осінні – з 21 жовтня до 29 жовтня 2023 року, зимові – з 23 грудня 2023 до 08 січня 2024 року, весняні – з 23 по 31 березня 2024 року.

З урахуванням регіональних особливостей, кліматичних умов, специфіки роботи гімназії може змінюватися структура навчального року, графік учнівських канікул, в тому числі впровадження додаткових тижневих канікул для учнів 1 класу, організація та проведення навчальної практики.

Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за № 8/32979, учні 4 та 9 класів складають державну підсумкову атестацію.

Перелік предметів для державної підсумкової атестації, форму та терміни її проведення Міністерством освіти і науки України буде затверджено додатково.

Вручення документів про освіту провести для випускників 9-го класу не пізніше 1 липня 2024 року.

Рішення про доцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій загальноосвітній навчальний заклад приймає самостійно.

**Програмне забезпечення освітньої програми
Вовчицької гімназії
Зарічненської селищної ради Вараського району Рівненської області
на 2023-2024 навчальний рік**

**Перелік модельних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня (5-6 класи)
(затверджені наказами Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021
№ 795, 29.07.2021 № 1031 та від 11.04.2022 № 324)**

№ з/п	Назва модельної програми	Автори
1.	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.
2.	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.
3.	Модельна навчальна програма «Англійська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.
4.	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Богданець-Білоskalенко Н. І., Снегірьова В. В., Фідкевич О. Л.
5.	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.
6.	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.
7.	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Пасічник О.В., Чернікова Л.А.
8.	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.
9.	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Гущина Н.І., Василяшко І.П.
10.	Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.
11.	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М., Просіна О. В.
12.	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кільдеров Д.Є., Мачача Т.С., Юрженко В.В., Луп'як Д.М.
13.	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоєць Г.А., Боляк А.А., Ребрина А.А., Деревянко В.В., Стеценко В.Г., Остапенко О.І., Лакіза О.М., Косик В.М.
14.	Модельна навчальна програма «Географія 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань

		А.І., Сovenко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікітчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горвий О.В.
15	Модельна навчальна програма «Історії України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелешенко І.Я.

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня (5-6 класи)
(затверджені наказами Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021
№ 795 та 29.07.2021 № 1031)**

№ з/п	Назва навчальної програми	Розроблена на основі модельної навчальної програми
1.	Навчальна програма «Українська мова. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.
2	Навчальна програма «Українська мова. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.
3.	Навчальна програма «Українська література. 5 класи» для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.
4	Навчальна програма «Українська література. 6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.
5.	Навчальна програма «Англійська мова. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.
6.	Навчальна програма «Англійська мова. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.
7.	Навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Богданець-Білокаленко Н. І., Снегірєва В. В., Фідкевич О. Л.
8.	Навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарєва І.О., Щупак І.Я.
9.	Навчальна програма «Історії України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Піскарєва І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелешенко І.Я., Щупак І.Я.
10.	Навчальна програма «Математика. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.
11.	Навчальна програма «Математика. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.
13.	Навчальна програма «Інформатика. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Пасічник О.В., Чернікова Л.А.
14.	Навчальна програма «Інформатика. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Пасічник О.В., Чернікова Л.А.
15.	Навчальна програма «Пізнаємо природу. 5 клас (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.
	Навчальна програма «Пізнаємо природу. 6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.
9.	Навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Гущина Н.І., Василяшко І.П.
10.	Навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.
	Навчальна програма «Мистецтво. 5 клас	Масол Л. М., Просіна О. В.

	(інтегрований курс) » для закладів загальної середньої освіти	
11.	Навчальна програма «Мистецтво. 6 клас (інтегрований курс) » для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М., Просіна О. В.
	Навчальна програма «Технології. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Кільдеров Д.Є., Мачача Т.С., Юрженко В.В., Луп'як Д.М.
12.	Навчальна програма «Технології. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Кільдеров Д.Є., Мачача Т.С., Юрженко В.В., Луп'як Д.М.
13.	Навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоєць Г.А., Боляк А.А., Ребрина А.А., Дерев'янка В.В., Стеценко В.Г., Остапенко О.І., Лакіза О.М., Косик В.М.
14	Навчальна програма «Географія 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Сovenко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня (7-9 класи)
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 03.08 2022 № 698)

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Біологія
4.	Всесвітня історія
5.	Географія
6.	Зарубіжна література
7.	Інформатика
8.	Історія України
9.	Математика
10.	Мистецтво
11.	Основи здоров'я
12.	Природознавство
13.	Трудове навчання
14.	Фізика
15.	Фізична культура
16.	Хімія
17.	Іноземні мови

Предмет	Назва програми (автор)	Видав- ництво	Рік вида ння	Затверджен о
Навчальні програми для учнів закладів освіти І ступеня 1 клас				
Українська мова (реалізується в рамках освітньої програми «Навчання грамоти) під керівництвом Савченка О.Я.	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Англійська мова	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Математика	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Я досліджую світ	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Технології	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Мистецтво	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Фізична культура	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Навчальні програми для учнів закладів освіти І ступеня 2 клас				
Українська мова	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Читання	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Англійська мова	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022

Математика	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Я досліджую світ	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Технології	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Мистецтво	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Фізична культура	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Інформатика	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Навчальні програми для учнів закладів освіти І ступеня 3 клас				
Українська мова	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Літературне читання	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Англійська мова	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Математика	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Я досліджую світ	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Технології	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22

Мистецтво	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Фізична культура	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Інформатика	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Навчальні програми для учнів закладів освіти І ступеня 4 клас				
Українська мова	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Літературне читання	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Англійська мова	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Математика	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Я досліджую світ	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Технології	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Мистецтво	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Фізична культура	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
Інформатика	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22

**Навчальні програми для учнів закладів освіти II ступеня
7-9 класи**

Українська мова	Українська мова 5-9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Сайт МОН http://mon.gov.ua/content/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2017/06/12/1/11.-ukrayinska-mova-onovlena-programa-dlya-5-9-kl.docx	2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
Українська література	Українська література 5-9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Сайт МОН http://mon.gov.ua/content/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2017/06/12/1/1-ukrayinska-literatura-5-9.doc	2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
Зарубіжна література	Зарубіжна література 6-9 класи Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	7-9	Сайт МОН https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serechnya/programy-5-9-klas/2022/08/15/navchalna-programa-2022.zarubizhna.literatura-6-9.pdf	2022	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 03.08 2022 № 698
Історія	Історія України. Всесвітня історія 6-11 класи Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	7-9	Сайт МОН https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serechnya/programy-5-9-klas/2022/08/15/Navchalna-programa.2022.WH.HU.6-11.pdf	2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 03.08 2022 № 698
Основи правознавства	Основи правознавства 9 клас Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	9	Сайт МОН https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serechnya/programy-5-9-klas/2022/08/15/navchalna-programa-2022.osnovy.pravoznavstv	2016	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 03.08 2022 № 698

Математика	Математика 5–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Сайт МОН http://mon.gov.ua/content/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2017/06/12/1/5-programa-z-matematiki.docx	2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Інформатика	ІНФОРМАТИКА 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Сайт МОН http://mon.gov.ua/content/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2017/06/12/1/8-informatika.docx	2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Географія	Географія 6– 9 класи Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	7-9	Сайт МОН https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/navchalna_programa-2022.geography-6-9.pdf	2022	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 03.08 2022 № 698
Біологія	Біологія 6–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Сайт МОН http://mon.gov.ua/content/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2017/06/12/1/15.biologiya-6-9.docx	2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Хімія	Хімія 7–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Сайт МОН http://mon.gov.ua/content/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2017/06/12/1/10-ximiya-7-9.doc	2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
Фізика	Фізика 7–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Сайт МОН http://mon.gov.ua/content/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2017/06/12/1/7-fizika.doc	2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804

Трудове навчання	Трудове навчання 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Сайт МОН http://mon.gov.ua/content/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2017/06/12/1/2-trudove-navchannya-5-9.doc	2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
Фізична культура	Фізична культура 6-9 класи Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	7-9	Сайт МОН https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/navchalna-programa-2022.fizichna-kultura-6-9.pdf	2022	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 03.08 2022 № 698
Іноземна мова	Навчальні програми з іноземних мов для загально-освітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи Англійська мова Німецька мова Французька мова Іспанська мова	7-9	Сайт МОН http://mon.gov.ua/content/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf	2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Основи здоров'я	Основи здоров'я 6 –9 класи Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	7-9	Сайт МОН https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/Navch.program.2022.osnovy.zdorovia-6-9.pdf	2022	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 03.08 2022 № 698
Художньо-естетичні дисципліни	Мистецтво 5– 9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Сайт МОН http://mon.gov.ua/content/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2017/06/12/1/9-mistecztvo-5-9.docx	2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804

Програмне забезпечення варіативної частини освітньої програми

Вовчицької гімназії

**Зарічненської селищної ради Вараського району Рівненської області
на 2023-2024 навчальний рік**

Предмет	Назва програми (автор)	Клас	Видавництво	Рік видан ня	Затверджено
7-9 класи					
Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція	Програма виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми.	7-8	ТОВ «Основа»	2014	Схвалено Міністерством освіти і науки України до використання у загальноосвітніх навчальних закладах, протокол № 03 від 04 жовтня 2016 р

Державний стандарт початкової освіти
(Затверджено постановою Кабінету Міністрів
України від 21 лютого 2018 року № 87
(у редакції постанови Кабінету Міністрів
України від 24 липня 2019 року № 688)

Додаток 2

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
з українською мовою навчання
Вовчицької гімназії на 2023-2024 навчальний рік (1-2 класи)
(Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти
під керівництвом Савченко О.Я. (наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22))

Назва освітньої галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень		
		1 клас	2 клас	Разом
Мовно-літературна, у тому числі: Українська мова та література Іноземна мова	Навчання грамоти	7+1		8
	Українська мова		3,5	3,5
	Читання		3,5	3,5
	Англійська мова	2	3	5
Математична	Математика	4	4	8
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3	3	6
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	2
Інформатична	Інформатика		1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	2
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	6
Усього		23	24	47
Інваріантний складник				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин		23/805	25/875	48/1680
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		20/700	22/770	42/1470

Державний стандарт початкової освіти
(Затверджено постановою Кабінету Міністрів
України від 21 лютого 2018 року № 87
(у редакції постанови Кабінету Міністрів
України від 24 липня 2019 року № 688))

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
з українською мовою навчання Вовчицької гімназії
на 2023 – 2024 н. р. (3-4 класи)

**(Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти
під керівництвом Савченко О.Я.(наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22))**

Назва освітньої галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень		
		3 клас	4 клас	Разом
Інваріантний складник				
Мовно-літературна, у тому числі: Українська мова та література Іноземна мова	Українська мова	3,5	3,5	7
	Літературне читання	3,5	3,5	7
	Англійська мова	3	3	6
Математична	Математика	5	5	10
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3	3	6
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	2
Інформатична	Інформатика	1	1	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	2
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	6
		25	25	50
Інваріантний складник				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	2
Загальнорічна кількість навчальних годин		26/910	26/910	52/1820
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		23/805	23/805	46/1610

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
учениці Вовчицької гімназії
Зарічненської селищної ради Вараського району Рівненської області
Полюхович Анастасії Анатоліївни
на 2023-2024 навчальний рік (філія в с. Зелена Діброва)
(Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти
під керівництвом Савченко О.Я.(наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22))

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
Клас	4
<i>Інваріантний складник</i>	
Українська мова (мова і літературне читання)	1,5
Іноземна (англійська) мова	0,5
Математика	1
Я досліджую світ	0,75
Музичне мистецтво	0,25
Образотворче мистецтво	0,25
Дизайн і технології	0,25
Інформатика	0,25
Фізична культура	0,25
Разом	5

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
учениці Вовчицької гімназії
Зарічненської селищної ради Вараського району Рівненської області
Полюхович Софії Олександрівни
на 2023-2024 навчальний рік (філія в с. Зелена Діброва)
(Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти
під керівництвом Савченко О.Я.(наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22))

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
Клас	4
<i>Інваріантний складник</i>	
Українська мова (мова і літературне читання)	1,5
Іноземна (англійська) мова	0,5
Математика	1
Я досліджую світ	0,75
Музичне мистецтво	0,25
Образотворче мистецтво	0,25
Дизайн і технології	0,25
Інформатика	0,25
Фізична культура	0,25
Разом	5

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

учня Вовчицької гімназії

Зарічненської селищної ради Вараського району Рівненської області

Полюховича Андрія Івановича

на 2023-2024 навчальний рік (філія в с. Зелена Діброва)

(Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти
під керівництвом Савченко О.Я.(наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22))

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
Клас	4
<i>Інваріантний складник</i>	
Українська мова (мова і літературне читання)	1,5
Іноземна (англійська) мова	0,5
Математика	1
Я досліджую світ	0,75
Музичне мистецтво	0,25
Образотворче мистецтво	0,25
Дизайн і технології	0,25
Інформатика	0,25
Фізична культура	0,25
Разом	5

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
учня Вовчицької гімназії
Зарічненської селищної ради Вараського району Рівненської області
Полуховича Назара Миколайовича
на 2023-2024 навчальний рік (філія в с. Зелена Діброва)
(Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти
під керівництвом Савченко О.Я.(наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22))

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
Клас	4
<i>Інваріантний складник</i>	
Українська мова (мова і літературне читання)	1,5
Іноземна (англійська) мова	0,5
Математика	1
Я досліджую світ	0,75
Музичне мистецтво	0,25
Образотворче мистецтво	0,25
Дизайн і технології	0,25
Інформатика	0,25
Фізична культура	0,25
Разом	5

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Вовчицької гімназії Зарічненської селищної ради Вараського району
Рівненської області на 2023-2024 навчальний рік(5-6 класи)
(Додаток 3 Типового навчального плану для 5-9 класів закладів
загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (5-6 класи))

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		Разом
		5 клас	6 клас	
Інваріантна складова				
Мовно -літературна	Українська мова	4	4	8
	Українська література	2	2	4
	Зарубіжна література	1,5	1,5	3
	Іноземна мова	3,5+0,5	3,5+0,5	8
Математична	Математика	5+1	5+1	12
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	4
	Географія	-	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека і добробут»	1	1	2
	Етика	0,5	0,5	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-	1
	Історія України. Всесвітня історія	-	2	2
Інформатична	Інформатика	1,5+0,5	1,5+0,5	4
Технологічна	Технології	2	2	4
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3	6
РАЗОМ (без фізичної культури + фізична культура)		26+2+3	29+2+3	55+4+6
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей , курсів за вибором , проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-	-
Використано годин варіативної складової		2	2	4
ВСЬОГО РАЗОМ ГОДИН		26+2+3	29+2+3	55+4+6
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	59
Всього (без фізичної культури + фізична культура ; без урахування поділу класів на групи)		28+3	31+3	59+6

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

**Вовчицької гімназії Зарічненської селищної ради Вараського району
Рівненської області на 2023-2024 навчальний рік(7-9 класи основної школи)**

Навчальні предмети <i>Класи</i>	Кількість годин на тиждень у класах		
	7	8	9
<i>Інваріантна складова</i>			
Українська мова	2,5	2	2
Українська література	2	2	2
Іноземна (англійська мова)	3	3	3
Зарубіжна література	2	2	2
Історія України	1	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1
Основи правознавства	-	-	1
Музичне мистецтво	1	-	-
Образотворче мистецтво	1	-	-
Мистецтво	-	1	1
Алгебра	2	2	2
Геометрія	2	2	2
Біологія	2	2	2
Географія	2	2	1,5
Фізика	2	2	3
Хімія	1,5	2	2
Трудове навчання	1	1	1
Інформатика	1	2	2
Основи здоров'я	1	1	1
Фізична культура	3	3	3
Разом	28+3	28,5+3	30+3
<i>Варіативна складова</i>			
Факультативні курси:	-	0,5	0
Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція		0,5	-
Індивідуальні та групові заняття	2,5	2,5	3
Українська мова	0,5		0,5
Біологія		0,5	0,5
Хімія	0,5		
Алгебра	1	1	1
Геометрія	0,5	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	30,5+3	31,5+3	33+3

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для дитини з особливими освітніми потребами
Ковтунович Софії Іванівни, учениці 3 класу

Вовчицької гімназії на 2023-2024 навчальний рік

(розроблений на основі типового навчального плану початкової школи з українською мовою навчання (Типова освітня програма початкової освіти під керівництвом О.Я. Савченко, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1273) та типового навчального плану початкової освіти для спеціальних класів закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання для дітей із затримкою психічного розвитку (додаток 5 до наказу Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 року № 814 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами»)(Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 917 від 16.08.2018))

Освітні галузі	Предмет	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна	Українська мова	3,5
	Літературне читання	3,5
	Англійська мова	2+1
Математична	Математика	4+1
Природнича, соціальна і здоров'язберезувальна, громадянська та історична	Я досліджую світ	3
Технологічна	Дизайн і технології (трудове навчання)	1
Інформатична	Інформатика	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1
	Музичне мистецтво	1
Фізкультурна	Фізична культура	3
Усього		20+3+2
Корекційно-розвиткова робота	Розвиток мовлення	2
	Корекція розвитку	1
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		-
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		22

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для дитини з особливими освітніми потребами
Ковтуновича Івана Івановича, учня 5 класу
Вовчицької гімназії на 2023-2024 навчальний рік

(розроблений на основі типового навчального плану освітньої програми для 5-9 класів з навчанням українською мовою (додаток 3 до наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Іноземна (англійська мова)	4
	Зарубіжна література	1,5
Математична	Математика	6
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Етика	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1
Технологічна	Технології	2
Інформатична	Інформатика	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	3
РАЗОМ (без фізичної культури + фізична культура)		28+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-
Використано годин варіативної складової		2
Корекційно-розвиткова робота	Корекція розвитку	1
	Розвиток мовлення	1
	Ритміка	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		28

ЗМІСТ

№	Назва	Сторінки
1.	Освітня програма I ступеня (1-4 класи)	2-13
2.	Освітня програма II ступеня (5-9 класи)	14-26
3.	Програмне забезпечення освітніх програм (інваріантна частина)	27-33
	Перелік модельних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня (5 клас)	27-28
	Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня (5-6 класи)	29-30
	Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня (7-9 класи)	31
	Навчальні програми для учнів закладів освіти I ступеня – 1-4 класи	32-34
	Навчальні програми для учнів закладів освіти II ступеня – 7-9 класи	35-37
4.	Програмне забезпечення варіативної складової освітньої програми для 7-9.	38
5.	Навчальний план школи I ступеня (1-2 класи)	39
6.	Навчальний план школи I ступеня (3-4 класи)	40
7.	Індивідуальні навчальні плани школи I ступеня (4 клас) філії в с. Зелена Діброва	41-44
8.	Навчальний план школи II ступеня (5-6 класи)	45
9.	Навчальний план школи II ступеня (7-9 класи)	46
10.	Індивідуальні навчальні плани для дітей з особливими освітніми потребами	47-48
11.	Зміст	49

**Прошито, пронумеровано
та скріплено печаткою
сорок дев'ять аркушів
«31» серпня 2023 року
Директор гімназії**

_____ **Галина МЕЛЬНИКОВИЧ**